

Výročná správa 2023

NOVEMBER 2024

Výročná správa o hospodárení obce Železník za rok 2023

Názov účtovnej jednotky	Obec Železník
Sídlo:	Obecný úrad č. 16, Železník, 087 01 Gíraltoyce pošta
Dátum zriadenia:	zákonom SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení
Identifikačné číslo – IČO:	00 322 768
Daňové identifikačné číslo:	2020779002
Kód obce:	519987
Kód okresu:	
Právna forma:	801 – obec
OKEČ:	(samostatný územný samosprávny a správny celok SR) 75110 – všeobecná

Vedenie obce

- **štatutár obce :** Ing. Andrej Mitaľ– starosta obce
- **zástupca štatutára:** Juraj Čorba– poslanec obecného zastupiteľstva
- **hlavný kontrolór:** Andrej Foltín

- počet komisií OZ:4

Orgán samosprávy obce

obecné zastupiteľstvo 2022 - 2026

- počet poslancov: 5 Zoznám poslancov
- Ján Foltín
- Juraj Čorba
- Vincent Foltín
- Pavel Hamara
- Ivo Imrich

- počet komisií OZ: 4

Obec nemá vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti žiadnu rozpočtovú, resp. príspevkovú organizáciu a ani nemá podiel v obchodných spoločnostiach.

Obec má zriadenú MŠ so ŠJ, náklady na činnosť ktorej sú súčasťou celkového hospodárenia obce.

Priemerný počet zamestnancov k 31.12.2023 5 zamestnancov

z toho riadiaci: 1 - starosta obce

zamestnanec kontroly: hlavný kontrolór obce (na skrátenej úväzok)

ostatní:

- obecný úrad vrátane MŠ a ŠJ 4 - s prevahou duševnej práce

Štruktúra zamestnancov podľa

pohlavia :

4 žien a 2 muž

Cieľ predkladanej výročnej správy o hospodárení Obce Železník je poskytnúť:

- základné informácie o majetkovej a finančnej situácii obce v rozsahu stanovenom zákonom o účtovníctve

- prehľad príjmov a výdavkov v roku 2023
- prehľad o prijatých, poskytnutých a zúčtovaných transferoch

História obce:

Železník leží na južnom okraji Nízkych Beskýd v západnej časti doliny Tople v nadmorskej výške okolo 180 m.

Kráľ Ondrej II. dal v roku 1212 kláštoru križiakov v Chmeľove rozsiahly územný majetok na východ od Chmeľova až po Topľu, teda aj železničky. Či už vtedy jestvovala dedina Železník, to z donačnej listiny zistiť nemožno. Od križiakov získali panstvo Chmeľov roku 1313 šľachtici z Kamenice, ktoré ho roku 1319 predali šľachticom z Drienova. V súvislosti s riešením dedičstva tohto panstva v roku 1382 je správa aj o dedine Železník. Z obsahu listiny je zrejmé, že existovala už pred rokom 1382.

V písomnostiach zo 14.-16. storočia sa vyskytuje pravidelne v maďarizovanom názve Vaspathaky zmysel Železný Potok. Názov vznikol prekladom staršieho slovenského názvu Železník, rozšírenom o slovo pathak. Slovenský názov sa najskôr vzťahoval k tunajšiemu potoku, resp. k miestu s výskytom bahennej železnej rudy. Ako názov dediny sa dostal do písomností až v 16. storočí.

Ani slovenský, ani maďarizovaný názov nemajú znaky, resp. súčasti, ktoré by poukazovali na pôvod dediny. Jej zemepisná poloha a obsah správy z roku 1382 vedú k predpokladom, že sídlisko jestvovalo pred 13. storočím, prípadne ho založili osadníci v prvej polovici 14. storočia.

Železník zostal majetkovou súčasťou panstva Chmeľov aj v 15.-16. storočí. V druhej polovici 15. a v 16. storočí patrilo najmä Šošovcom a Šemšeiovcom.

Tunajšie sedliacke domácnosti boli v roku 1427 zdanené danou kráľovi od 25 portov, takže Železník bol stredne veľkou dedinou. Neskôr sa väčšina sedliakov odsťahovala alebo stratila užívané pozemky a upadla medzi želiarov. V rokoch 1543, 1567 a 1588 sedliacke domácnosti okrem richtárovej zdanili od 6, 4,5, resp. 3,5 porty, pričom v roku 1567 dve domácnosti hospodárili na celých a osem na polovičných usadlostiach. V tých rokoch boli 2, Obec Železník sa prvýkrát spomína v roku 1382 pod názvom Vasaspathak. Od roku 1427 sa opisuje ako Vaspathak, po roku 1773 Železník a až od roku 1786 Železník. Patrilo drienovským Abovcom. Zemepánmi tu boli Samosyovci, Széchyovci a Szirmayovci. V 19. storočí Semseyovci a Ferenczyovci.

Dedina sa rozprestiera na južnom okraji Nízkych Beskýd v doline Tople v nadmorskej výške 170-400 m. Má rozlohu 583 ha. V severnej časti až rovinatý.

Podľa záznamu v roku 1787 obec mala 30 domov a 225 obyvateľov. V roku 1828 34 domov a 277 obyvateľov. Ľudia sa zaoberali prevažne poľnohospodárstvom a tkáčstvom. Poľnohospodársky charakter si obec zachovala dodnes. Druhá časť obyvateľov pracuje v priemysle v blízkych i vzdialenejších mestách.

Spočiatku sme patrili pod Šarišskú župu. Neskôr sme boli okres Giraltovce, kraj Prešov. Od roku 1960 patril pod okres Bardejov, kraj Východoslovenský. Po roku 2002 patrí pod okres Svidník.

Železník sa rozprestiera na južnom okraji Nízkych Beskýd v doline Tople v nadmorskej výške 170-400 m. Má rozlohu 583 ha. V severnej časti až rovinatý. V súčasnosti patríme do Prešovského kraja, Svidníckeho okresu.

V obci žije 476 obyvateľov, z toho je 221 ekonomicky aktívnych.

ROČNÁ ZÁVIERKA

Podľa ustanovenia § 17 zákona NR SR č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o účtovníctve) sa účtovnou závierkou rozumie štruktúrovaná prezentácia skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva, poskytované osobám, ktoré tieto informácie využívajú.

Obec Železník viedla v roku 2023 účtovníctvo v rozsahu a spôsobom ustanoveným zákonom NR SR číslo 431/2002 Z. z. o účtovníctve v platnom znení, ktorý upravuje rozsah, spôsob a preukázateľnosť vedeného účtovníctva.

Obec Železník zostavila za účtovný rok 2023 riadnu účtovnú závierku, ktorá má v znení ustanovenia §16 zákona o účtovníctve štandardnú štruktúru - jej obsahom je (súvaha , výkaz ziskov a strát, poznámky textové a tabuľkové).

Súvaha - bilancia aktív a pasív

Aktíva a pasíva	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2023
Neobežný majetok spolu (netto)	1 120 471	1 126 922	1 084 954	1 031 820
z toho: dlhodobý nehmotný	0	0	0	0
dlhodobý hmotný	1 120 471	1 126 922	1 084 954	1 031 820
dlhodobý finančný majetok	0	0	0	0
Obežný majetok spolu	16 971	11 016	11 803	7 040
z toho: zásoby	5	0	0	0
zúčt. medzi subjektami VS	0	0	0	0
pohľadávky dlhodobé	0	0	0	0
pohľadávky krátkodobé	436	210	0	474
finančný majetok	16 529	10 806	11 803	6 566
Časové rozlíšenie - NBO	0	0	0	0
Majetok spolu	1 137 441	1 137 937	1 096 757	1 038 860
Vlastné imanie spolu	359 799	372 753	359 761	354 341
z toho: nevysporiadaný HV	339 633	359 097	0	359 685
Výsledok hosp. za účt. obdobie	20 166	13 656	359 761	-5 343
Závazky spolu	75 194	98 372	372 913	78 464
z toho: rezervy	0	0	-13 152	0
zúčtovanie medzi subjekt. VS	207	0	1 240	228
dlhodobé záväzky	0	0	0	0
krátkodobé záväzky	8 891	9 252	14 452	13 051
v tom: dodávatelia	1 397	1 576	4 818	2 524
bankové úvery a výpomoci	66 096	89 120	78 078	65 185
Časové rozlíšenie - VBO	702 448	666 812		606 055
Vlastné imanie a záväzky spolu	1 137 441	1 137 937	1 096 757	1 038 860

Výkaz ziskov a strát

Náklady a výnosy	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2023
Náklady spolu	211 769	233 045	264 539	280 108
z toho: Spotrebované nákupy	23 666	28 121	42 634	37 458
Služby	38 295	54 799	52 399	65 521
Osobné náklady	90 121	89 022	104 752	112 906
Ostatné náklady na prevádzku	2 928	3 517	3 523	3 514
Odpisy, rezervy a opravné položky	52 337	53 279	56 822	56 501
Finančné náklady	4 241	4 133	4 106	3 833
Náklady na transfery	180	173	303	180
Výnosy spolu	231 935	246 701	251 387	274 764
z toho: Tržby za vlastné výkony a tovar	2 797	3 842	5 172	5 055
Daňové a colné výnosy a poplatky	177 048	188 917	203 024	203 069
Ostatné výnosy	3 923	6 114	3 044	11 918
zúčtovanie rezerv a oprav položiek	0	0	0	0
Finančné výnosy	0	0	0	0
Mimoriadne výnosy	0	0	0	0
Výnosy z transferov	48 166	47 827	40 147	54 722
Splatná daň	0	0	0	0
Výsledok hosp po zdanení	20 166	13 656	-13 152	-5 343

Rozpočtové hospodárenie obce Železník

Obec svoj rozpočet na rok 2023 zostavila podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Rozpočet	Predminulé	Minulé obdobie	31.12.2023		
			schválený rozpočet	rozpočet po poslednej úprave	skutočnosť
FIN I-12					
Bežné príjmy (obce)	208 543	217 510	222 277	228 241	228 977
Bežné príjmy RO					
Bežné výdavky (obce)	178 252	202 923	211 477	226 137	226 351
Bežné výdavky RO					
HV Bežný rozpočet	30 291	14 587	10 800	2 104	2 626
Kapitálové príjmy (obce)	1 652	12 306	0	0	0
Kapitálové príjmy RO					
Kapitálové výdavky (obce)	60 690	14 855	0	3 367	2 267
Kapitálové výdavky RO					
HV Kapitálový rozpočet	-59 038	-2 549	0	-3 367	-2 267
HV Bežný + kapitálový	-28 747	12 038	10 800	-1 263	359
Finančné operácie - príjmové (obce)	52 502	13 524	0	5 759	5 759
Finančné operácie - príjmové (RO)					

Finančné operácie - výdavkové (obce)	13 096	23 996	10 800	4 496	4 496
Finančné operácie - výdavkové (RO)					
HV - Finančné operácie	39 406	-10 472	-10 800	1 263	1 263
Celkom príjmy	262 697	243 340	222 277	234 000	234 736
Celkom výdavky	252 038	241 774	222 277	234 000	233 114
HV CELKOM	10 659	1 566	0	0	1 622

Za rok 2023 obce skončila v schodku bežného a kapitálového hospodárenia v sume 741 eur, Po úprave výsledku bežného a kapitálového hospodárenia o nevyčerpané účelové prostriedky je schodok 969, ktorý bol dofinancovaný finančnými príjmovými operáciami.

Stav finančných prostriedkov

Obec vykázala k 31.12.2023 zostatok peňažných prostriedkov na bankových účtov a v pokladnici v celkovej sume 6 531 eur, čo zodpovedá reálnemu stavu na bankových účtoch.

PROSTRIEDKY FONDŮV OBCE

- a/) Rezervný fond 0 EUR
- b/) Sociálny fond 0 EUR
- c/) Peňažné fondy – nevyčerpané účelové z roku 2023 s použitím v rok 2024 v sume 228 eur
- d) Peňažné fondy ostatné – obec neviduje

BANKOVÉ ÚVERY (úverová záťažnosť k rozpočtu)

Obec vykazuje k 31.12.2023 bankové úvery v banke Prima Banka v celkovej sume 65 185 eur, úver je na úrovni roku rok 2022.

Zaťažnosť obce bez návratného zdroju financovania

Podľa § 17 ods. 6 Zák.č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy môže obec prijať zdroje financovania, len ak celková suma dlhu obce neprekročí 60% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka :

-60 % skutočných bežných príjmov za rok 2022 predstavuje sumu 131 tis. EUR.

- k 31.12.2023 celková suma dlhu z prijatých návratných zdrojov predstavuje 30%, čo je po hranicu povoleného dlhu. V roku 2022 to bolo 37 %, došlo k poklesu dlhu o sedem percentuálneho bodu.

Predpokladaný budúci vývoj

Obec predpokladá že tzv. podielové dane v roku 2024 budú na úrovni roku 2023, dane z nehnuteľnosti by nemali poklesnúť Obec v roku 2023 nebude zahajovať významné investičné akcie.

Iné vplyvy na činnosť obce

Po skončení účtovného obdobia nenastali udalosti významným spôsobom ovplyvňujúce účtovnú závierku.

Vedenie Obce eviduje vplyvy nestabilného legislatívneho prostredia na financovanie samosprávy. Obec monitoruje potenciálne dopady na financovanie obce, pričom podnikne všetky možné kroky na zmiernenie negatívnych dopadov

Iné skutočnosti

Obec v roku 2023

- nevykonávala podnikateľskú činnosť,
- v účtovnom roku 2023 nenadobudla vlastné akcie, dočasné listy a obchodné podiely v žiadnych obchodných spoločnostiach.
- po skončení účtovného obdobia nenastali udalosti významným spôsobom ovplyvňujúce účtovnú závierku

Prílohy: ÚZ 2023

Železník dňa: 25.11.2024

Starosta obce: Ing. Andrej Mitaľ

